

CENTROS ESPECIAIS DE EMPREGO DE INICIATIVA SOCIAL

ANÁLISE ESTUDIO DE LICITACIÓN. CONTRATOS DO SECTOR PÚBLICO

CEGASAL; Asociación Empresarial Galega de Centros Especiais de Emprego sen Ánimo de Lucro

Canle: FEDERACIÓN GALEGA DE MUNICIPIOS E PROVINCIAS, FEGAMP

ÍNDICE

1. OPORTUNIDADES SECTORIAIS PARA OS CEEIS.
2. ANÁLISE GLOBAL DAS LICITACIÓNS 2019-2020.
3. IDENTIFICACIÓN DE OPORTUNIDADES: ORGANISMOS.
6. ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS.
7. CONCLUSIÓN.

1. OPORTUNIDADES SECTORIAIS PARA OS CEEIS.

Dende comezos de século, e con máis intensidade na última década, a economía social está tendo unha relevancia cada vez maior en todos os ámbitos da contorna actual. A asociación de persoas que encamiñan a súa acción ao interese colectivo dos seus membros, sempre conforme a principios participativos e sociais, responde a un interese xeral, tanto económico como social.

O Sector Público é consciente desta nova realidade social e, na actualidade, atopámonos ante un panorama legislativo marcado pola denominada “Estratexia Europa 2020”, dentro da cal a contratación pública desempeña un papel clave, posto que se configura como un dos instrumentos baseados no mercado interior que deben ser empregados para acadar un crecemento intelixente, sostible e integrador, garantindo ao mesmo tempo un uso con maior racionalidade económica dos fondos públicos.

Con tal motivo, no ano 2017, apróbase a Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as Directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2014.

Na devandita Lei, na súa disposición adicional cuarta, regúlanse os **contratos reservados a Centros Especiais de Emprego de iniciativa social**. Nesta disposición especificase que se fixarán porcentaxes mínimas de reserva do dereito a participar nos procedementos de adxudicación de determinados contratos ou de determinados lotes dos mesmos a Centros Especiais de Emprego de iniciativa social e a empresas de inserción reguladas.

De feito, no artigo 99 da Lei 9/2017, menciónase que *sempre que a natureza ou o obxecto do contrato o permitan, deberá preverse a realización independente de cada unha das súas partes mediante a súa división en lotes, podéndose **reservar lotes de conformidade co disposto na disposición adicional cuarta***. Aquí apreciamos o compromiso do legislador cos Centros Especiais de Emprego de iniciativa social.

As licitacións públicas constitúen unha grande oportunidade para o colectivo de Centros Especiais de Emprego, e máis concretamente para aqueles que teñen a cualificación “de iniciativa social”.

2. ANÁLISE GLOBAL DAS LICITACIÓNS 2019-2020. AAPP Galicia

Para exemplificar a realidade da contratación pública en Galicia analizamos as novas licitacións a nivel local, autonómico e estatal. No ano 2019, un total de **nove** licitacións foron reservadas a Centros Especiais de Emprego de iniciativa social. Isto significa que, **das 246 licitacións que**, por obxecto, **eran viables para ser realizadas por CEEIS, o 3,67% delas foron reservadas**. (outra cousa é que haxa máis contratos adjudicados a CEEIS aínda que se optaran sen reserva) Nos oito primeiros meses do ano 2020, un total de **seis** licitacións foron reservadas a Centros Especiais de Emprego de iniciativa social. Isto significa que, **das 90 licitacións que**, por obxecto, **eran viables para ser realizadas por CEEIS, o 6,67% delas foron reservadas**.

É moi importante que toda licitación que sexa reservada a CEEIS teña un **obxecto viable** para que estas empresas sociais poidan desenvolver o seu traballo axeitadamente. Se isto non é así, estas empresas non poderán optar á licitación.

Outra das cuestións máis importantes que se deben ter en conta é a **subrogación de traballadores/as**. Nalgúns convenios, como é o caso dos do sector da limpeza, márcase a obriga de subrogación de traballadores/as. Isto implica que, ante un servizo de limpeza que non sexa de nova creación, a empresa que gañe a licitación terá a obriga de subrogar a todos/as os/as traballadores/as da anterior empresa que realizaba o servizo. Isto, na meirande parte dos casos, é **inviabile para calquera Centro Especial de Emprego**, pois, polo xeral, os traballadores/as a subrogar non están en posesión do certificado de discapacidade. Facer estas subrogacións faría incumprir a razón de ser dos CEEIS e unha das dúas obrigas legais: a lo menos, o 70% da súa plantilla ten que estar integrada por persoas con discapacidade.

3. IDENTIFICACIÓN DE OPORTUNIDADES: ORGANISMOS.

CONCELLOS.- Os organismos que sacan máis licitacións ás que poden optar os CEEIS, segundo o analizado, son os CONCELLOS. Mostra disto é que das licitacións viables por obxecto para CEEIS, en 2019 e 2020, un 65,22% foron sacadas por Concellos. A XUNTA DE GALICIA, mediante os seus diferentes organismos, foi responsable do 21,74%. Ao ESTADO CENTRAL correspóndelle o restante 13,04% das licitacións viables.

As licitacións con obxectos viables sacadas polos Concellos abranguen:

- Servizos de impresión e artes gráficas (publicacións).
- Subministro de folletos e rascas.
- Deseño gráfico e imprenta.
- Subministro de produtos diversos de material de imprenta: carpetas, sobres, papel.
- Servizos de retirada de residuos (papel, cartón, plásticos e voluminosos).
- Subministro de contedores para a xestión de residuos.
- Servizo de recollida de residuos urbanos non perigosos.
- Servizos de conservación e mantemento integral, conservación e mellora de espazos verdes e de arboledo, así como doutras zonas públicas municipais.
- Servizo de atención e dinamización nos centros de convivencia municipais.
- Servizo de atención a visitantes.
- Servizo de limpeza das instalacións municipais.
- Servizo de control e atención ao público nas salas e espazos de exposicións municipais.

A ter en conta para todas as licitacións reservadas a Centros Especiais de Emprego de iniciativa social:

1. Os contratos non poden ter un obxecto que implique traballos con esforzos ou riscos físicos e laborais como, por exemplo, podas ou limpeza en altura.
2. Non poden ser contratos que impliquen subrogación, sempre e cando o persoal a subrogar non teña discapacidade.
3. No anuncio de toda licitación reservada deberá facerse referencia á Disposición Adicional Cuarta da Lei de Contratos do Sector Público.
4. Consideramos que se poden explorar con maior intensidade as consultas preliminares de mercado, segundo se regula no Libro II da LCSP, dentro da parte correspondente á preparación dos contratos. Incorporase a regulación das consultas preliminares do mercado, coa finalidade de preparar correctamente a licitación e informar aos operadores económicos, incluídos os CEEIS, acerca dos plans de contratación do órgano correspondente e dos requisitos que existirá para concurrir ao procedemento.

A ter en conta para o resto de licitacións:

1. A porcentaxe de persoas con discapacidade en plantilla só é un criterio de desempate en todas as licitacións. Sería convinte que este criterio, cun grande peso social, non fose só criterio de desempate, senón que pasase a formar parte dos criterios de adxudicación de licitacións. Desta maneira, as empresas concienciaríanse máis da importancia da contratación de persas con discapacidade.

4. ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS.

As Administracións Públicas, en base a todo o comentado neste informe, deben seguir traballando para a creación de oportunidades para os CEEIS.

Contratos reservados a Centros Especiais de Emprego de iniciativa social: segundo indica a disposición adicional cuarta da Lei de Contratos do Sector público, fixaranse porcentaxes mínimas de reserva do dereito a participar nos procedementos de adxudicación de determinados contratos ou de determinados lotes dos mesmos a Centros Especiais de Emprego de iniciativa social e a empresas de inserción reguladas. Os órganos de contratación do sector público estatal deberán aplicar a porcentaxe mínima de reserva do 7 por cento, que se incrementará ata un 10 por cento aos catro anos da entrada en vigor desta Lei, sobre o importe global dos procedementos de adxudicación de subministros e servizos incluídos nos códigos CPV recollidos no anexo VI celebrados no exercicio anterior a aquel ao que se refira a reserva, nos termos indicados no primeiro parágrafo deste apartado.

Polo tanto, toda Administración Pública ten a obriga de fixar e sacar a concurso unha porcentaxe de contratos ao ano que sexan reservados a Centros Especiais de Emprego de iniciativa social. No caso do sector público estatal, a reserva ten que chegar ao 10% dos contratos no ano 2022. E queremos destacar que a lei reivindica o **carácter de iniciativa social** dos centros especiais de emprego, non ter ánimo de lucro e empregar un mínimo de 70% de persoas cunha discapacidade (Real Decreto Lexislativo 1/2013, de 29 de novembro)

Obxecto dos contratos reservados a CEEIS: ten que ser viable para ser realizado por CEEIS, conforme ao explicado neste documento (non pode implicar esforzos físicos ou riscos laborais).

Non poden ser contratos reservados a CEEIS aqueles que impliquen subrogación de persoal sen discapacidade: segundo o explicado neste documento (o 70% da persoal dun CEEIS ten que ter discapacidade).

Anuncio da licitación reservada a CEEIS: no anuncio da licitación reservada deberá sempre facerse referencia á disposición adicional cuarta da LCSP.

División en lotes: artigo 99.3 LCSP, con reserva a CEEIS. Como medida máis específica da lei, introduciuse unha nova regulación da división en lotes dos contratos (invertindo a regra xeral que se utilizaba ata 2017, debendo xustificarse agora no expediente a non división do contrato en lotes, o que facilitará o acceso á contratación pública a un maior número de empresas) incorporando no mesmo precepto que se poida reservar lotes de conformidade co disposto na DA 4ª.

Porcentaxe de traballadores/as con discapacidade en plantilla: ata o de agora soamente é un criterio de desempate; é dicir, aquela empresa que teña unha maior porcentaxe de traballadores/as en nómina ten prioridade de adxudicación no caso de empate con outra/s empresas. O que expoñemos é que isto pase a ser, directamente, un criterio de adxudicación dos concursos. As empresas recibirán unha puntuación maior, proporcionalmente, cantos/as máis traballadores/as con discapacidade recoñecida teñan en plantilla.

5. CONCLUSIÓN.

Animamos aos concellos galegos a seguir traballando pola integración laboral das persoas con discapacidade, traballando por unha maior sensibilización con este colectivo de risco de exclusión social. Nalgúns casos, **non se está cumprindo coa obrigatoriedade de reserva de contratos a CEEIS na súa xusta medida**, e, polo tanto, non se están favorecendo as contratacións deste colectivo.

O procedemento que seguen as licitacións reservadas a CEEIS non é máis complexo nin implica un maior custe se se compara coas licitacións que non o son. Da mesma maneira, os contratos reservados a CEEIS nunca quedaron desertos debido a cantidade destes centros que existe na nosa Comunidade. Mostra disto é que en CEGASAL, organización empresarial multisectorial que representa e defende os intereses dos Centros Especiais de Emprego de iniciativa social dende o ano 1997, aglutínanse CEEIS que se atopan en diferentes sectores:

- Medio Ambiente.
- Automoción.

- Alimentación e Restauración.
- Servizos.
- Distribución.
- Outros.

Por último, queremos destacar que os CEEIS están formados por persoas implicadas e cualificadas para realizar o seu traballo, polo que o nivel de satisfacción dos seus clientes sempre é elevado.

TIPOLOXÍA DE LICITACIÓNS RESERVADAS A CENTROS ESPECIAIS DE EMPREGO DE INICIATIVA SOCIAL. OBXECTOS VIABLES E CARACTERÍSTICAS

- Servizos de xestión de visitantes, atención ao público, conserxería, control de accesos, portería e servizos complementarios.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
- Servizos de secretariado, ordenanza e atención ao persoal ou alumnado. Servizos auxiliares.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
- Servizos de xestión telefónica.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
- Servizos de limpeza de instalacións.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
  - Non pode haber limpeza en altura (risco físico).
- Servizo de atención e dinamización nos centros de convivencia municipais.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.

- Campañas de divulgación e promoción.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
- Servizos de traballos e montaxes manuais.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
- Servizos de impresión de publicacións, catálogos, folletos e rascas, billetes, documentación.
- Servizos de deseño gráfico: carteis promocionais, libros e catálogos, tarxetas, tickets e credenciais, adhesivos, adaptacións de impresos.
- Subministro de produtos diversos de material de imprenta.
- Servizos de dixitalización documental.
- Servizos de recollida/retirada de residuos urbanos. Recollida selectiva de envases, papel e cartón, voluminosos. Vixilancia e xestión punto limpo municipal. Residuos non perigosos.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
- Subministro de contenedores e outros artigos para o servizo de recollida de residuos sólidos urbanos.
- Servizos de mantemento, conservación e mellora dos espazos verdes e do arbolado.
  - Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
  - Non podas en alturas (risco físico).
- Subministro de mascarillas (hixiénicas, cirúrxicas, FFP2...).
- Servizos de transporte adaptado. Transporte escolar con buses pequenos (máximo: 19 prazas).

- Non pode existir obriga de subrogación de persoal. Novo servizo.
- Subministro aberto de repostos de segunda man e materiais consumibles para atender ao sostemento de vehículos do parque de automóbiles.
- Subministro de automóbiles turismos, eléctricos e furgonetas.